

FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Rundskriv

Vurdering av egnethetskrav

RUNDSKRIV:

14/2015

DATO:

03.12.2015

MOTTAKERE:

Banker
Kredittforetak
Finansieringsforetak
Betalingsforetak
E-pengeforetak
Forsikringsforetak
Forsikringsformidlingsforetak
Pensjonsforetak
Holdingforetak i finanskonsern
Verdipapirforetak
Forvaltningsselskaper
Forvalter av alternative investeringsfond
Regulerte markeder
Oppgjørssentraler
Depotmottaker
Verdipapirregister
Eiendomsmeglere
Eiendomsmeglingsforetak
Inkassobevillingshavere
Inkassoforetak
Revisorer
Revisjonsselskaper
Regnskapsførere
Regnskapsførerselskaper

FINANSTILSYNET

Postboks 1187 Sentrum

1187 Oslo

Innhold

1	Innledning	3
2	Personkretsen	5
2.1	Styremedlemmer	5
2.2	Daglig leder	6
2.3	Andre som faktisk leder virksomheten	6
2.4	Nøkkelfunksjoner	7
3	Krav til erfaring	8
3.1	Styremedlemmer	8
3.2	Selskapets ledelse	8
3.3	Forsikringsformidlere	9
3.4	Personlige konsesjoner	9
4	Straffbare forhold	10
4.1	Krav til politiattest	10
4.2	Vurdering av straffbare forhold	10
	Straffbare forhold	10
	Mistanke om lovovertrjedelse	10
	Sanksjoner mot foretak	10
5	Andre adferdskrav	11
5.1	Administrative gebyrer	11
5.2	Økonomiske forhold	11
5.3	Skattemessige forhold	11
5.4	Andre forhold	12
6	Enkelte andre spørsmål knyttet til Finanstilsynets egnethetsvurdering	12
	Vedlegg:	13
	Vedlegg 1: Egnethetsvurdering – foretak – skjema for person	13
	Vedlegg 2: Forsikringsformidlingsforetak – skjema for person	13
	Vedlegg 3: Søknad om personlig konsesjon – inkassovirksomhet	13
	Vedlegg 4: Søknad om personlig konsesjon – eiendomsmegling	13
	Vedlegg 5: Søknad om personlig konsesjon – regnskapsfører/revisor	13
	Vedlegg 6: Oversikt over hjemler for krav til egnethet	13

Dette rundskrivet gjelder fra 1. januar 2016 og erstatter rundskriv 5/2012. Endringene er i hovedsak gjort for som følge av nye regler i finansforetaksloven som trer i kraft fra 1. januar 2016. Personer i finansforetak som ikke tidligere er egnethetsvurdert skal meldes til Finanstilsynet. Finansforetakene gis frist til 1. januar 2017 med å gi slik melding.

1 Innledning

I regelverket Finanstilsynet forvalter er det krav til personers egnethet. Det kan være knyttet blant annet til utdanning, erfaring, økonomiske forhold og adferd, herunder straff og andre forhold.

For tilnærmet alle virksomheter under tilsyn av Finanstilsynet er det stilt krav til at styremedlemmer, daglig leder eller annen person som faktisk leder virksomheten, skal oppfylle visse egnethetskrav. For finansforetak¹ stilles det også fra 1. januar 2016 krav til egnethet for personer i nøkkelfunksjoner. Personkretsen er nærmere omtalt i punkt 2.

Kravet kommer i utgangspunktet til uttrykk ved at søknad fra et foretak om tillatelse til å drive konsesjonspliktig virksomhet avslås² dersom noen av de nevnte personene:

- ikke kan antas å ha den nødvendige kompetansen til å utøve stillingen eller vervet,
- er dømt for et straffbart forhold, og det utviste forholdet gir grunn til å anta at vedkommende ikke vil kunne ivareta stillingen eller vervet på forsvarlig måte, eller
- i stilling eller ved utøvelse av andre verv har utvist en slik atferd at det er grunn til å anta at vedkommende ikke vil kunne ivareta stillingen eller vervet på forsvarlig måte

I enkelte virksomheter er det stilt andre tilleggskrav, blant annet krav til økonomisk vederheftighet.

Det er også stilt krav om egnethet for ledere av:

- utenlandsk filial av norsk forsikringsforetak og pensjonsforetak
- innenlandsk og utenlandsk filial av norsk verdipapirforetak
- tilknyttede agenter til verdipapirforetak
- depotmottakerfunksjonen for verdipapirfond
- innenlandsk filial av eiendomsmeglingsforetak
- utenlandsk filial som driver regnskapsførervirksomhet

I tillegg gjelder det egnethetskrav for følgende personlige konsesjoner:

- inkassobevilling
- godkjenning som statsautorisert eller registrert revisor
- autorisasjon som regnskapsfører
- eiendomsmeglerbrev
- juristtillatelse (eiendomsmegling)
- meglertillatelse (eiendomsmegling – etter overgangsordning)

¹ Finansforetak omfatter banker, kredittforetak, finansieringsforetak, forsikringsforetak, pensjonsforetak, holdingforetak i finanskonsern, betalingsforetak og e-pengeforetak

² Hjemlene er av historiske grunner noe ulikt utformet.

For finansforetak, verdipapirforetak, forvaltningsselskap for verdipapirfond, forvaltere av alternative investeringsfond, oppgjørssentraler, regulerte markeder, verdipapirregister, eiendomsmeglingsforetak og inkassoforetak gjelder det egnethetskrav for aksjeeiere med betydelig eierandel i foretak. Som betydelig eierandel regnes minst 10 prosent av aksjekapitalen eller stemmene. Det følger av lovgivningen hvilke krav som skal stilles. Denne type eierkontroll omfattes ikke av de egnethetsvurderingene som blir omtalt i rundskrivet.

Etter at en konsesjon er gitt, er det foretaket som har plikt til å påse at lovens krav til egnethet er oppfylt. Foretaket må påse at styret er sammensatt slik at dette samlet sett er egnet. Finanstilsynets rolle vil være å kontrollere at forpliktelsene blir overholdt av foretaket. Også personer med personlige konsesjoner må oppfylle egnethetskravene til enhver tid.

Foretakene må etablere rutiner for egnethetsvurderinger som bidrar til å sikre at lovkravene oppfylles. Slike rutiner må blant annet klargjøre:

- hvilke posisjoner i foretaket som er omfattet av egnethetskravene,
- at det skjer en vurdering av de personene som innehar disse posisjonene,
- at det skapes klarhet med hensyn til hvem som har ansvaret for å foreta vurderingene,
- at det klargjøres hvilken informasjon som skal innhentes, og
- at vurderingene kan dokumenteres i ettertid mv.

Meldinger til Finanstilsynet

Ved endringer i styret og ledelsen i finansforetak, verdipapirforetak, forvaltningsselskap for verdipapirfond, forvalter av alternative investeringsfond, regulert marked, verdipapirregister, depotmottakerfunksjonen for verdipapirfond, eiendomsmeglingsforetak, inkassoforetak og utenlandsk filial av norsk forsikringsselskap og pensjonsforetak, følger det av regelverket at det også må sendes melding om endringen til Finanstilsynet. For finansforetak skal det også i tillegg sendes melding ved utskifting av leder for nøkkelfunksjoner. I tilfeller der ansvaret for nøkkelfunksjonen er utkontraktert omfatter meldeplikten ansvarlig (utpekt) person i foretaket som har ansvar for utkontraktingen.

På bakgrunn av meldingene foretar Finanstilsynet en egnethetsvurdering. Dette gjelder imidlertid ikke ved meldinger fra finansforetak. Slike meldinger tas til orientering og følges opp ved behov. Meldingene fra finansforetak skal inneholde foretakets egen vurdering av personens og styrets egnethet.

Forsikringsforetak skal sende særskilt melding for alle personer som skal egnethetsvurderes i tilfeller der de ikke lenger oppfyller kravene til egnethet. Meldingen skal inneholde informasjon om hvorfor den aktuelle personen er skiftet ut.

I det videre beskrives hvilke forhold Finanstilsynet vil legge til grunn ved egnethetsvurderinger.

Som vedlegg 1 og 2 til rundskrivet følger egnethetsskjema for:

- styremedlemmer, daglig leder og eventuelle andre faktiske/faglige ledere i foretak under tilsyn³
- ledere i forsikringsformidlingsvirksomhet og forsikringsagenter for utenlandske forsikringsselskaper

Som vedlegg 3–5 følger egnethetsskjema ved søknad om personlige konsesjoner for følgende områder:

- inkassovirksomhet
- eiendomsmegling
- revisjon
- ekstern regnskapsføring

I forsikringsformidlingsforetak, oppgjørssentral og regnskapsførerselskaper gjelder det ikke lovfastsatte egnethetskrav for styremedlemmer.

I regnskapsførerselskaper gjelder det krav til styremedlemmer i de tilfeller der selskapet har benyttet adgangen til å ha daglig leder som ikke har personlig konsesjon.

I revisjonsselskaper skal et flertall av styremedlemmene og varamedlemmene være godkjente revisorer. For de øvrige styremedlemmene gjelder det ingen lovfastsatte egnethetskrav.

Etter forsikringsformidlingsloven skal daglig leder og eventuelle andre faktiske ledere i forsikringsmeglingsforetak egnethetsvurderes av Finanstilsynet. Foretakets ledelse skal egnethetsvurdere øvrige ansatte. Norske forsikringsforetak skal egnethetsvurdere ledelsen i forsikringsagentforetak, samt forsikringsagenter de benytter. Finanstilsynet egnethetsvurderer ledelsen i norske forsikringsagentforetak som har oppdrag for utenlandske forsikringsselskaper, samt forsikringsagentene i slike foretak.

En oversikt over hjemlene for egnethetskrav for de ulike virksomhetene finnes som vedlegg til rundskrivet.

2 Personkretsen

Egnethetskravene gjelder for styremedlemmer (og varamedlemmer), daglig leder og eventuelle andre faktiske ledere av virksomheten, samt personer med nøkkelfunksjoner og observatører i finansforetak.

2.1 Styremedlemmer

Styremedlemmer som velges av selskapets øverste organ, eller av og blant de ansatte og som skal registreres i Foretaksregisteret eller Enhetsregisteret, skal egnethetsvurderes.

³ Det er egne skjemaer for revisjonsselskaper og regnskapsførerselskaper. Disse er tilgjengelige på www.finanstilsynet.no under Krav til konsesjon/autorisasjon på de respektive tilsynsområdene.

Finansforetak

For konserngruppe bestående av sparebank og gjensidig forsikringsforetak vil egnethetskravene gjelde for styremedlemmer både i konsernstyret og i virksomhetsstyrene i de operative foretakene. Styremedlemmer i en bank som også har tillatelse til å yte investeringstjenester skal tilfredsstillere egnethetskravene i både finansforetaksloven og verdipapirhandelloven.

Verdipapirforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond

Ansatte i verdipapirforetaket kan som hovedregel ikke være styreleder. For forvaltningsselskap for verdipapirfond gjelder egnethetskravet også for de styremedlemmene som er valgt av andelseierne i fond som foretaket forvalter.

Generelt

Ansattes representanter i styret må i utgangspunktet oppfylle de samme kravene til egnethet som øvrige styremedlemmer. Den særlige rollen disse har i styret, og prosessen for valg av ansattes representanter, må imidlertid tillegges vekt i vurderingen av hvilke krav som må være oppfylt, ut over vandelskravet.

2.2 Daglig leder

Egnethetskravene gjelder for den som er registrert som daglig leder i Foretaksregisteret. Hvis det er adgang til å ha en direksjon som daglig ledelse (jf. allmennaksjeloven § 2-2 og finansforetaksloven § 8-13), må egnethetskravene oppfylles for samtlige medlemmer av direksjonen.

For konserngrupper bestående av sparebank og gjensidig forsikringsselskap følger det av loven at konsernsjefen skal forestå den daglige ledelsen av virksomheten i konserngruppen. Konsernsjefen vil være underlagt de egnethetskravene som gjelder for de aktuelle virksomhetene.

Daglig leder i kredittinstitusjon som også har tillatelse til å yte investeringstjenester, skal oppfylle egnethetskravene etter finansforetaksloven og verdipapirhandelloven. En daglig leder (som ikke også er faktisk leder for investeringstjenestevirksomheten) som anses egnet i henhold til finansforetaksloven, vil i praksis normalt også anses å tilfredsstillere kravene til egnethet i verdipapirhandelloven.

2.3 Andre som faktisk leder virksomheten

Daglig leder er i utgangspunktet faktisk leder av virksomheten. Der virksomheten er organisert slik at det er mellomledere som anses som faktiske ledere av deler av virksomheten, skal også disse egnethetsvurderes.

Innenfor rammene av kravene til forsvarlig organisering vil det vil være opp til foretakene å bestemme hvilke personer som skal anses som faktiske ledere. Finanstilsynet antar at følgende momenter vil være av betydning:

- Er det en klart definert ledergruppe?
- Hvilke personer er pålagt plikter som ledere i henhold til risikostyringsforskriften?

- Hvem rapporteres det til?
- Hva er vedkommendes stillingsinstruks og fullmakter?
- Leder vedkommende en sentral del av virksomheten?

Kredittinstitusjoner med tillatelse til å yte investeringstjenester må i tillegg til daglig leder ha en faktisk leder av investeringstjenestevirksomheten som skal egnethetsvurderes etter verdipapirhandeloven. Dersom daglig leder i kredittinstitusjonen også er faktisk leder, må det foretas en særskilt vurdering av egnethet etter verdipapirhandeloven.

For verdipapirforetak, forvalter av alternative investeringsfond og forvaltningsselskap legger Finanstilsynet til grunn at alle som leder de delene av virksomheten som krever konsesjon, som investeringsrådgivning, aktiv forvaltning mv., er å anse som faktiske ledere. Ledere av andre deler av virksomheten, som for eksempel analyse og oppgjørsfunksjoner, er normalt ikke omfattet av egnethetsbestemmelsene. Ledere for filialer skal egnethetsvurderes. Dette gjelder også i kredittinstitusjoner med tillatelse til å yte investeringstjenester. Forvaltere av alternative investeringsfond skal også utpeke en faktisk leder for risikostyringsfunksjonen.

For foretak med tillatelse fra et EØS-land følger det av direktivene at det er hjemlandets ansvar å avgrense personkretsen som skal egnethetsvurderes. Dette innebærer at det må vurderes hvilke personer i filialer i utlandet av foretak med norsk konsesjon som er omfattet av egnethetskravene. Generalagenten for filialer i utlandet av norske forsikringsforetak og pensjonsforetak skal alltid være underlagt en egnethetsvurdering.

I eiendomsmeglingsforetak og filialer av eiendomsmeglingsforetak vil det bare være fagansvarlig som skal egnethetsvurderes i tillegg til foretakets daglige leder.

Inkassoforetak skal ha en faktisk leder med inkassobevilling. Der faktisk leder ikke også er registrert i Foretaksregisteret som daglig leder, skal også daglig leder egnethetsvurderes.

2.4 Nøkkelfunksjoner

I finansforetak skal alle personer i nøkkelfunksjoner egnethetsvurderes. En funksjon er i denne sammenheng en oppgave som kan utføres av en organisatorisk enhet eller av en enkelt person. Personer med nøkkelfunksjoner inkluderer ansatte med beslutningskompetanse på høyt nivå og personer med kontrollfunksjoner. Nøkkelfunksjonsbegrepet omfatter blant annet risikostyringsfunksjonen, internrevisjon, aktuarfunksjonen og funksjon for etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov (compliance). Lederne av nøkkelfunksjonene anses som faktiske ledere.

Det er foretaket selv som skal identifisere personene som omfattes av nøkkelfunksjonsbegrepet. Foretaket må påse at disse personene til enhver tid oppfyller kravene til egnethet. Det presiseres at kretsen av personer som skal egnethetsvurderes er større enn personkretsen som er omfattet av meldeplikten.

3 Krav til erfaring

Generelt kan det nevnes at kravet til erfaring vurderes mot den rolle vedkommende skal ha. Omtalen under omfatter spesifikke krav til erfaring som følger av gjeldende regelverk eller av Finanstilsynets praksis.

3.1 Styremedlemmer

I vurderingen av hvilke krav som skal stilles til det enkelte styremedlems kompetanse, vil det bli lagt vekt på at styremedlemmene til sammen oppfyller kompetansekravene. Det kreves ikke at samtlige styremedlemmer skal besitte spesialkunnskap om alle deler av foretakets virksomhet.

Finansforetak

Finansforetak som er omfattet av plikten til å ha revisjonsutvalg, må ha minst ett styremedlem med kvalifikasjoner innenfor regnskap eller revisjon.

Verdipapirforetak, forvalter av alternative investeringsfond og forvaltningsselskap for verdipapirfond

I verdipapirforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond stilles det krav om at minst ett styremedlem er eksternt. Det samme gjelder forvalter av alternative investeringsfond. Med eksternt menes at vedkommende som utgangspunkt ikke har tilknytning til foretaket i form av å være ansatt eller eier. I verdipapirforetak kan det eksterne medlemmet heller ikke ha slik tilknytning til andre selskaper i samme konsern som verdipapirforetaket. Dette eksterne styremedlemmet må tilfredsstillere lovens krav til kvalifikasjoner og yrkeserfaring, eventuelt sammen med andre eksterne styremedlemmer. Det er ikke tilstrekkelig at styrets erfaring på verdipapirirområdet ivaretas av styremedlemmer som enten er ansatte i foretaket eller eiere.

I kredittinstitusjon med tillatelse til å yte investeringstjenester stilles det krav om at minst ett av styremedlemmene i banken har kvalifikasjoner og erfaring fra verdipapirmarkedet.

Eiendomsmeglerforetak

I eiendomsmeglerforetak stilles det krav om at minst ett styremedlem har de kvalifikasjonene som kreves for å være ansvarlig megler eller eiendomsmeglerfullmektig.

Betalingsforetak

Daglig leder i betalingsforetak må ha erfaring fra betalingsformidlingsvirksomhet. I tillegg må vedkommende ha tilstrekkelig norskkunnskap til å sette seg inn i relevant regelverk.

3.2 Selskapets ledelse

Inkassovirksomhet

Faktisk leder av inkassovirksomhet må ha personlig inkassobevilling. For å få bevilling må vedkommende godtgjøre å ha minst tre års praktisk erfaring med inndrivning av pengekrav i løpet av de siste ti årene. Det er ikke særskilte kvalifikasjonskrav til styremedlemmer og daglig ledere i inkassoforetak.

Verdipapirforetak og forvalter av alternative investeringsfond

Faktisk leder i verdipapirforetak, forvalter av alternative investeringsfond og forvaltningsselskap må normalt ha operativ erfaring fra den aktuelle virksomheten. Erfaringen bør som utgangspunkt være opparbeidet i to av de siste fem årene. Personer som skal være ledere for investeringstjenesten aktiv forvaltning, eller forvaltningsselskap for verdipapirfond, eller forvalter for alternative investeringsfond må i utgangspunktet ha operativ erfaring fra ett av disse områdene innenfor to av de siste fem årene. Ved vurderingen ses det også hen til lederens teoretiske bakgrunn. Særlig relevant utdannelse kan kompensere noe for eventuelt manglende operativ erfaring, men vil ikke være tilstrekkelig alene.

Kravene som stilles til daglig leder avhenger av om foretaket har faktisk(e) leder(e) i tillegg eller ikke. Dersom daglig leders rolle innebærer en administrativ lederstilling med faktiske ledere som har det operative ansvaret for de ulike investeringstjenestene, vil det ikke bli stilt særlig omfattende krav til daglig leders kvalifikasjoner og yrkeserfaring innenfor verdipapirirområdet.

Eiendomsmeglingsforetak

Fagansvarlige i eiendomsmeglingsforetak må enten ha eiendomsmeglerbrev, advokatbevilling eller særskilt juristtillatelse.

3.3 Forsikringsformidlere

Ledelsen i forsikringsformidlingsforetak skal ha generell kunnskap om virksomheten, jf. forsikringsformidlingsloven §§ 3-1 og 7-2. Dersom ledelsen også utøver forsikringsformidlingstjenester, skal vedkommende også oppfylle de strengere kvalifikasjonskravene som gjelder for forsikringsmeglere eller forsikringsagenter, jf. §§ 3-2 og 7-3. Kravet til relevant erfaring varierer fra ett til fem år, avhengig av om det foreligger autorisasjon som forsikringsmegler eller forsikringsrådgiver og graden av utdannelse. Opparbeidet praksis må ikke være avsluttet mer enn fem år før søknaden om tillatelse er fremsatt eller forsikringsagentvirksomhet er registrert. En aksessorisk agent anses å ha nødvendig kunnskap og kompetanse når vedkommende har gjennomført tilfredsstillende opplæring godkjent av det forsikringsselskapet agenten er tilknyttet.

3.4 Personlige konsesjoner

Kvalifikasjonskrav for personlige konsesjoner på eiendomsmeglingsområdet er regulert i eiendomsmeglingsloven og eiendomsmeglingsforskriftens kapittel 4.

Krav til praksis for godkjenning som revisor er regulert i revisorloven § 3-3.

Krav til praksis for autorisasjon som regnskapsfører følger av regnskapsførerloven § 4.

Praksiskrav for personlig inkassobevilling er fastsatt i inkassoloven § 5.

For personlige konsesjoner gjelder det også utdanningskrav.

4 Straffbare forhold

4.1 Krav til politiattest

Personer som skal egnethetsvurderes, må fremlegge kopi av politiattest. Politiattest innhentes på politistasjonen i vedkommendes hjemdistrikt. Det må opplyses om at politiattesten skal brukes i Finanstilsynets egnethetsvurdering. Hjemmel for å innhente politiattest må angis, jf. vedlagte hjemmelsoversikt.

Politiregisterloven har regler for hva en ordinær politiattest skal inneholde. Forhold som ligger mer enn 10 år tilbake i tid, omfattes ikke. Enkelte forhold som for eksempel bøtStraff, omfattes ikke hvis de ligger mer enn to år tilbake i tid.

Tidsbegrensningene i politiregisterloven § 40 gjelder ikke styremedlemmer og daglig/faglig ledelse i eiendomsmeglingsforetak eller inkassoforetak, eller for personlige tillatelser knyttet til slik virksomhet. Hvilke straffbare forhold som skal avmerkes på politiattestene, følger av eiendomsmeglingsforskriften § 2-7 og inkassoloven § 5 sjette ledd.

Politiattesten kan ikke være eldre enn tre måneder når den mottas av Finanstilsynet.

4.2 Vurdering av straffbare forhold

I det følgende gis det en oversikt over forhold Finanstilsynet legger vekt på ved vurderingen av straffbare forhold.

Straffbare forhold

Foreligger det dom for et straffbart forhold, må det ut fra forholdets art vurderes om det skal tillegges vekt. Generelt vil straffbare forhold knyttet til økonomiske forhold være av større betydning enn andre forhold. I tillegg vil det kunne være av betydning om det er ett eller flere forhold, og om det straffbare forholdet ligger langt tilbake i tid.

Brudd på veitrafikklovgivningen tillegges ikke vekt.

Mistanke om lovovertrødelse

Finanstilsynet vil generelt være tilbakeholden med å legge vekt på forhold som ikke er endelig vurdert av domstolene, eller hvor saken er avsluttet uten at det foreligger en fellende dom eller vedtatt forelegg. Dersom det er tatt ut siktelse, tiltale eller gitt påtaleunndlatelse, kan det imidlertid tenkes situasjoner hvor det må legges vekt på det forholdet som ligger til grunn for siktelsen mv. Dette gjelder særlig ved mistanke om overtrødelse av det regelverket Finanstilsynet forvalter.

Sanksjoner mot foretak

Hvis et foretak er ilagt straff eller gebyr, kan det ha betydning ved egnethetsvurderingen av vedkommende person som var ansvarlig for den situasjonen som førte til straffen eller gebyret.

5 Andre adferdskrav

5.1 Administrative gebyrer

På samme måte som i vurderingen av hvilke straffbare forhold som skal tillegges vekt, vil det i vurderingen av om et gebyr skal tillegges vekt ses på den konkrete handlingen som har utløst gebyret.

Dersom et gebyr har sin bakgrunn i overtredelse av bestemmelser som ligger innenfor eller tett opp til den lovgivningen som Finanstilsynet forvalter, vil forholdet tillegges vekt. Eksempler er overtredelsesgebyr som følge av for sent innsendt årsregnskap og overtredelsesgebyr som følge av brudd på verdipapirhandellovens regler om flaggeplikt og primærinnsiders meldeplikt.

5.2 Økonomiske forhold

En persons økonomiske forhold vil kunne være av betydning i vurderingen av om egnethetskravet må anses oppfylt. Økonomiske forhold kan føre til handlinger i strid med den uavhengighet, objektivitet og profesjonalitet som må forventes.

En person som har konkursskarantene vil ikke anses egnet. Det vil også ha betydning om vedkommende har vært i konkursskarantene, under konkursbehandling, eller har hatt en sentral stilling i et foretak som har vært under konkursbehandling. På den annen side vil det normalt ikke bli tillagt vekt at det har vært foretatt utleggsforretninger mot personen, eller at det har vært registrert eventuelle frivillige eller tvungne gjeldsordninger.

I følgende virksomheter stiller loven i tillegg krav til økonomisk «vederheftighet»:

- Eiendomsmegling
- Revisjon
- Ekstern regnskapsføring
- Forsikringsformidling

Det må bekreftes at den aktuelle personen ikke er under gjeldsforhandling eller konkurs.

5.3 Skattemessige forhold

Personer som er ilagt tilleggsskatt på 60 eller 45 prosent de siste fem årene, vil normalt ikke anses egnet. Det samme gjelder personer som har vært ansvarlige i foretak som er ilagt slik tilleggsskatt. Etter 10 år vil tilleggsskatt i seg selv ikke føre til at en person anses uegnet, men kan telle med som et tilleggsmoment sammen med andre forhold. I perioden fra 5 til 10 år etter ilagt tilleggsskatt vil det foretas en konkret vurdering. Det forhold at en person er skjønnslikt fordi det ikke er levert selvangivelse, kan tillegges vekt. Endring av ligningen, eksempelvis fordi ligningskontoret ikke aksepterer et fradrag eller en verdiansettelse, vil normalt ikke tillegges vekt.

5.4 Andre forhold

Det vil bli lagt vekt på klanderverdig atferd i tilknytning til virksomhet innen finanssektoren. For eksempel vil en person som har ledet en virksomhet innen Finanstilsynets ansvarsområde og som har fått konsesjonen trukket tilbake, normalt ikke bli ansett for å oppfylle egnethetskravet. Tilsvarende gjelder for personer som har fått sin personlige bevilling tilbakekalt. Det vil imidlertid alltid skje en konkret vurdering av i hvilken grad vedkommende kan klandres. Det vil også ha betydning hvor langt tilbake i tid tilbakekallet av konsesjon ligger.

Finanstilsynet vil ta hensyn til forhold avdekket gjennom tilsynsarbeidet, uavhengig av om det har medført tilbakekall av konsesjon. Dersom det er på det rene at en person ikke har opptrådt i samsvar med det som må kunne forventes ut fra den stilling vedkommende har hatt, vil dette inngå i Finanstilsynets vurdering. Det må imidlertid være klart at vedkommende kan klandres. Det samme gjelder dersom det er klart at en person har gitt uriktig eller ufullstendig informasjon til Finanstilsynet om egne eller andre forholdt.

6 Enkelte andre spørsmål knyttet til Finanstilsynets egnethetsvurdering

I tilfeller der en person som tidligere har vært egnethetsvurdert, går direkte over i en stilling eller et verv som innebærer at det må foretas en ny egnethetsvurdering i Finanstilsynet, vil det normalt ikke bli krevet at nytt skjema fylles ut. Der det går inntil seks måneder mellom to stillinger eller verv, vil det normalt heller ikke være nødvendig å innhente ny politiattest.

Finanstilsynet kan ønske å foreta rutinemessige kontroller av at personer fortsatt oppfyller egnethetskravene. Den aktuelle personen kan da bli bedt om å fylle ut nytt skjema.

For Finanstilsynet vil beslutningsgrunnlaget være all informasjon tilsynet måtte ha om den personen som skal egnethetsvurderes. Egnethetsskjemaene vil være sentrale. Andre informasjonskilder vil kunne være Konkursregisteret, Løsøreregisteret, Regnskapsregisteret mv. Også tidligere arbeidsgivere vil kunne være en kilde hvis det fremstår som hensiktsmessig å ta kontakt med disse. Det samme gjelder utenlandske tilsynsmyndigheter.

Emil Steffensen
direktør for finans- og forsikringstilsyn

Cecilie Ask
juridisk direktør

| Vedlegg:

[Oversikten over vedleggene som ble listet opp i selve rundskrivet ved publisering 03.12.2015 er slettet 22.12.2015]

Vedleggene er tilgjengelige som vedlegg til rundskrivet på www.finanstilsynet.no.

